

LUYỆN TẬP: HƯỚNG DẪN TỰ HỌC

1.ÁNH TRẮNG- NGUYỄN DUY

**2.KHÚC HÁT RU NHỮNG EM BÉ
LỚN TRÊN LƯNG MẸ- NGUYỄN
KHOA ĐIỂM**

I. Đọc- hiểu chú thích:

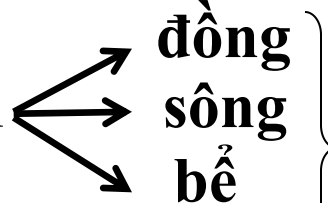
1. Tác giả:

- Nguyễn Duy là bút danh của Nguyễn Duy Nhuệ (1948), quê ở Thanh Hóa.
- Ông là chiến sĩ và là gương mặt tiêu biểu của lớp nhà thơ trẻ thời chống Mỹ

2. Tác phẩm:

- Hoàn cảnh sáng tác:** Sáng tác năm 1978, in trong tập : “Ánh trăng”- tập thơ đạt giải A của Hội nhà văn Việt Nam năm 1984
- Thể thơ:** 5 chữ
- Bố cục:** 3 phần

II: Đọc hiểu văn bản**1. Cảm nghĩ về vàng trăng trong quá khứ :**

- Hồi **nhỏ**... với
 - đồng
 - sông
 - bể
 - hồi **chiến tranh** ở rừng
- Liệt kê

=> Trăng gắn bó với

- những kỷ niệm trong sáng của tuổi thơ.*
- những gian lao của cuộc đời người lính.*

- vàng trăng thành **tri kỷ** - Nhân hóa

=> Trăng là người bạn thân thiết, gắn bó, thủy chung.

- **ngỡ** không bao giờ quên
cái vàng trăng tình nghĩa - Nhân hóa

=> Khẳng định tình cảm gắn bó khăng khít giữa người và trăng.

→ Trăng gắn bó với những kỷ niệm trong sáng tuổi thơ, những gian lao trong cuộc đời người lính và trở thành người bạn gắn bó thủy chung với con người.

II: Đọc hiểu văn bản

1. Cảm nghĩ về vàng trắng trong quá khứ :

2. Cảm nghĩ về vàng trắng hiện tại :

- về thành phố
quen ánh điện cửa gương => Hoán dụ

*=> Cuộc sống thành thị: tiện nghi, khép kín, hiện đại, sang trọng
- hoàn cảnh sống thay đổi.*

- vàng trắng đi qua ngõ
như người dung qua đường } Nhân hóa, so sánh

=> Tình cảm thay đổi: vô tình vô nghĩa.

II: Đọc hiểu văn bản

1. Cảm nghĩ về vàng trăng trong quá khứ :
2. Cảm nghĩ về vàng trăng hiện tại :

- Thình lình đèn điện tắt
- phòng... tối om
- vội bật tung cửa sổ
- đột ngột vàng trăng tròn

Đảo ngữ, nhịp thơ nhanh

Từ ngữ thể hiện sự bất ngờ: *thình lình, vội, đột ngột*

=> *Tình huống bất ngờ tạo bước ngoặt của dòng cảm xúc.*

- Văn bản: ÁNH TRĂNG
(Nguyễn Duy)

II: Đọc hiểu văn bản

3: Suy tư - triết lí của tác giả

- Tư thế: “ngửa mặt”:

->nhìn nhận lại những giá trị đã từng bị lãng quên.

- Tâm trạng:

=>Xúc động không nói được lên lời, thổn thức đến xót xa, có phần thành kính.

- NT: + so sánh, điệp ngữ:

=> Nhấn mạnh, khắc sâu những hình ảnh của quá khứ.

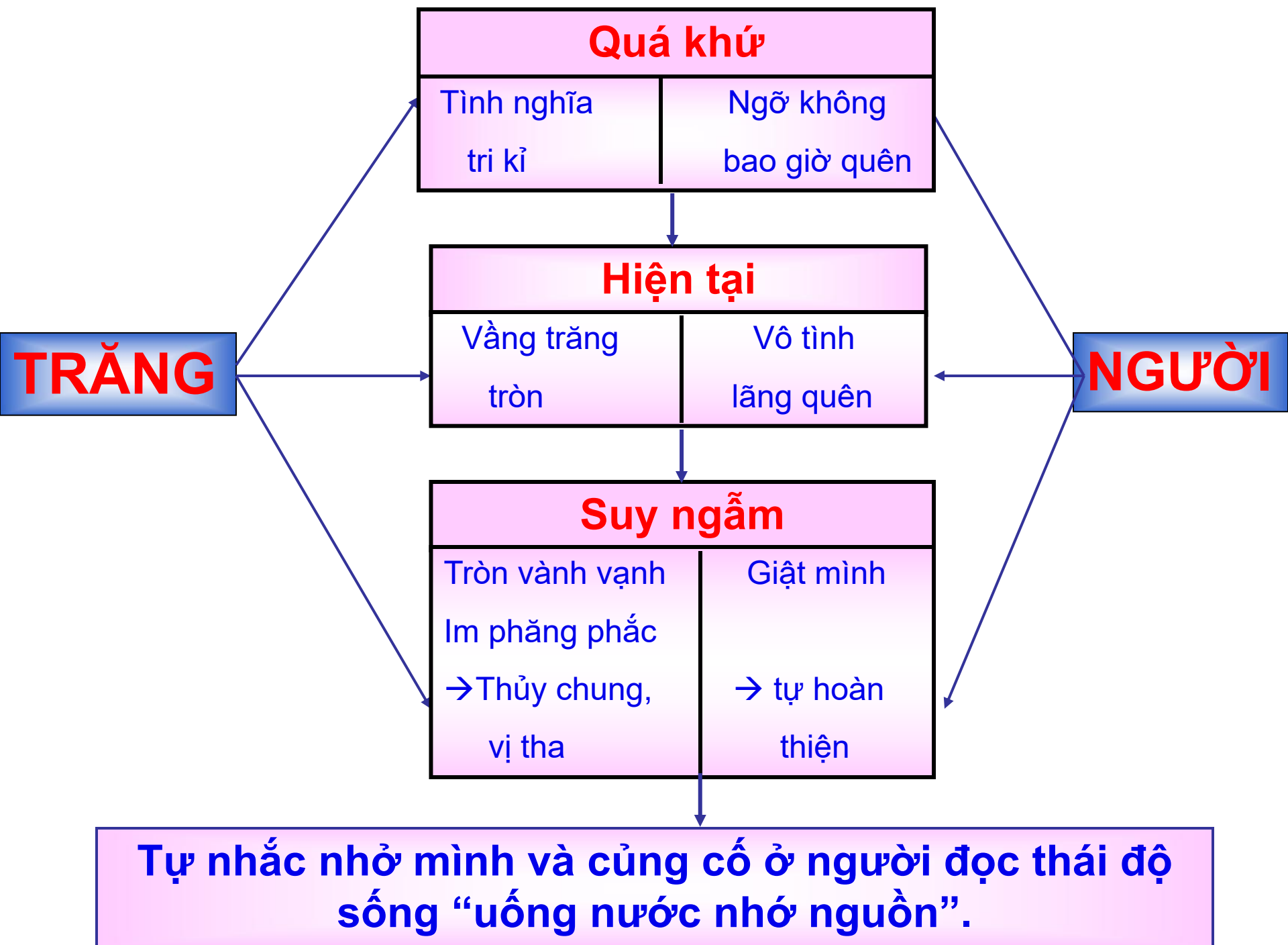
- S/d hình ảnh tượng trưng:

=>Vẻ đẹp quá khứ tròn, đầy đặn. Trăng im lặng, nghiêm khắc, nhắc nhở, trách móc.

“Trăng cứ tròn vành vạnh
kể chi người vô tình
ánh trăng im lặng phắc
đủ cho ta giật mình.”

-T/g “giật mình”: Tự nhắc nhở mình, ăn năn, hối hận

- NT đối: Tư thế, tâm trạng của vàng trăng và con người

III. Tổng kết:

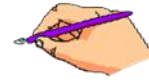
1. Nghệ thuật:

- Kết hợp hài hòa tự nhiên giữa tự sự và trữ tình. Tự sự làm cho trữ tình tự nhiên mà cũng rất sâu sắc.
- Sáng tạo hình ảnh thơ mang có nhiều tầng nghĩa, mang ý nghĩa biểu tượng.

2. Nội dung :

Bài thơ gợi nhắc những năm tháng gian lao của người lính. Qua đó nhắc nhở con người thái độ sống tình nghĩa, thủy chung.

HDTĐ: KHÚC HÁT RU NHỮNG EM BÉ LỚN TRÊN LƯNG MẸ (Nguyễn Khoa Điềm)

Nguyễn Khoa Điềm (1943), quê ở Thừa Thiên-Huế, là nhà thơ trưởng thành trong kháng chiến chống Mỹ, ông từng là Tổng thư ký Hội Nhà văn Việt Nam, ủy viên BCT, TB văn hóa tư tưởng TƯ.

Bài thơ viết năm 1971, khi ông đang công tác ở chiến khu miền Tây Thừa Thiên – Huế.

TÁC GIẢ

TÁC PHẨM

Kết cấu dựa trên giai điệu lời ru.

Âm điệu thiết tha, ngọt ngào, trù mến.

NGHỆ THUẬT

Dùng lối ẩn dụ, phóng đại, đối lập ... khắc họa tình cảm người mẹ thương con sâu sắc.

Dùng hình ảnh thơ liên tưởng đặc sắc.

Bài thơ ngợi ca tình cảm thiết tha cao đẹp của bà mẹ Tà Ôi dành cho con, cho quê hương đất nước trong cuộc kháng chiến chống Mỹ.

NỘI DUNG

Hình ảnh người mẹ Tà Ôi được khắc họa với những công việc cụ thể

Mẹ địu con giã gạo nuôi bộ đội, công việc vất vả cực nhọc nhưng bền bỉ, ý thức góp phần vào kháng chiến. Trong lao động mẹ vẫn chăm co.

Mẹ tía bắp trên núi, trong gian khổ vẫn say mê lao động với niềm hy vọng mãnh liệt.

Mẹ chuyển lán đạp rừng, hành động vì yêu thương con, yêu quê hương đất nước, yêu kháng chiến với tinh thần, quyết tâm tin vào thắng lợi.

Ước mong con khôn lớn, mạnh khỏe (K1 + K2)

Tình cảm và ước mong của người mẹ gửi vào khúc hát ru

Mong con khôn lớn về tinh thần, mang lý tưởng cao cả của dân tộc “ làm người tự do”

Tình yêu thương con hòa với tình yêu bộ đội, yêu dân làng, yêu đất nước.

Ý NGHĨA VĂN BẢN

